

Előfizetési árak:

Félszáz évre . . . 6 frt — kr.
 Éfélre . . . 3 » — »
 Negyedévre . . . 1 » 50 »
 Egy óra . . . — » 50 »
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádossy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó fölszó-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adatna

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Az első szobor.

Az első az az ércszobor, melyet Pécs városában egy nagy férfi emlékezetére ünnepélyes leleplezéssel holnap átadnak a nyilvánosságnak, hogy az emberek a rideg érczalakra tekintve eszökbe vegyék, miket cselekedett a szobor eredetije, s erényeit magukévé téve igyekezzenek hozzá hasonlókká lenni. Intőjel ott az a szobor egyháziakra és világiakra; jóságos arcza még ércz-másolatban is. Élénken figyelmeztet arra, hogy a valódi nemes lélek nem keresi a hiúságos kapaszkodó lajtorját, csak jót tesz mindenkoron, csupán azért, hogy jót tegyen, — és mégis még életében alája nő a piedestál: ezrek és ezrek rajongó szeretete, halála után meg — hogy a tisztelet, a hála továbbra is alakot találjon maga előtt, mely felé tekintve szórja áldó szavait — érczbe öntik nemes alakjának mássát s azt teszik csak nagy embereket megillető magas polczra.

„Első rangu csillagzat vala ő a hazában — mondja róla Peitler Antal, Szepesy egyházi beszédeinek összegyűjtője — nem csak fényt derítő a magyar katolika anyaszentegyházra, hanem példaként világító is minden magyarnak, különösen minden papnak.”

Könyveket adtak ki az ő életét és tetteit leírván; olvassátok el ezeket a könyveket s idővel rájöttök, hogy még e könyvek is hiányosak, mert akadnak olyanok, kik ama könyveknél is többet tudnak mondani a nagy Szepesy-ről, akik levéltárakban s egyéb adatgyűjteményekben kutatva folyton találnak — bár csekélyeknek látszó, de a nagy jellem kidomborítására igen alkalmas és fontos — adatokat.

A megtestesült jótékonyág volt, s valóban nem mult le nap, mely ne látta volna az ő újabb és újabb nemes cselekedetét.

Gerjedezvén a haza szeretetétől, mindig csak annak boldogításáért buzgott, annak igyekezett igaz szívből kitelhetőképen szolgálni. Kortársai jegyzik föl róla, hogy könnyen észrevehető volt fájdalma, valahányszor magas hatáskörében a mosroha idő nyomasztó körülményei miatt akadályokra s nehézségekre, legjobb szándokát s mindenkor kész bőkezűségét korlátozókra talált. Arczán olvashatók voltak szívének érzései, ha a köz vagy egyesek javát érdeklő dolgokban kénytelen volt így szólani: „Sajnálom, nem segíthetek.”

Alig lehet jellemzőbben festeni őt, mint ha ide írjuk le azt a beszédet, melyet püspöki székének elfoglalásakor a hatósági deputátusokhoz intézett:

„Senki se nehezteljen rám, ha én a napnak nagyobb részét mindég Istennek,

magamnak, hivatalaimnak szentelni fogom s csak kisebb részét másoknak meghallgatására szánom; ha délig az egész időt és szinte az estvéli órákat, midőn a megyének látogatásával nem foglalatokodom, magányosan elzárva fogom tölteni; ha akármikor is hosszú, haszontalan, csak idő töltő enyelgésbe, beszélgetésbe örömet nem fogok ereszkedni és az unalmas látogatástól menekedni óhajtó, némely kedvetlenségemet fogom jelengetni . . . Legyetek meggyőződve, hogy valamit magam elbirhatok, azt másnak a nyakára nem tolom . . .

Ha valaki, én valóban kívánom, hogy minden ügyefogyottakon, minden kárvallottakon segíthetnek; valahányszor embertársamat magam mellett szükölködni, nyomorúságban sínlódni szemlélem, mindig halványnyodom, magamban tusakodom, valljon nem azért kedvezőbb e helyheztetésem, melyre másképp érdemtelen vagyok, hogy azon szemembe tünt szerencsétlent gyámolítsam . . . Továbbá bizonyosokká teszek, szerelmesim, hogy valamint eddig, ámbar elég módomból volt benne, a természetemmel ellenkező pénzgyűjtést meg nem tanulhattam, úgy ezután sem fogok azzal vesződni. Hasonlóan a háttartásra nézve: a tisztességet, illendőséget, melyet a fejedelem, az ország, egyházi és polgári díszes hivatalom nekem kötelességül teszen, és ti magatok, szerelmesim, méltán megkivánhattok tőlem, el nem felejtetem; de haszontalan fényüzést, költséges hosszú, pazarló, gyakori, az evangéliumban kárhoztatott dús gazdagnak példája szerint üzött vendégségeket, hiúságos dobzódásokat, táncmuzsika-mulatságokat, éjjeli dőzsöléseket senki se várjon vagy ígérjen magának tőlem; mert ezek, az én meggyőződésem szerint, az evangéliumi mértékletességgel, a püspöki hivatalnak szentségével, számos fölségesebb s hasznosabb irányokkal — minők: a vallás állapotjának előbbvitelle, előmozdítása, a tudományoknak virágoztatása, különféle gazdaságos, szegényekre, betegekre, utak igazítására és ezer ilyenekre kívánatos intézetek — ellenkeznek, elragadván tőlük a költséget.”

És ezeket, miket oly őszintén, oly melegen mondott, sirjaiglan meg is tartotta. Akik őt közelebről ismerték s e beszédét hálála után olvasták, így kiáltottak föl: „Valóban, ilyen volt maga Szepesy!”

Az életét leíró könyvekből — melyekből mi csak halvány kivonatot készítettünk, az utóbb következő cikkelyben — tudjuk meg, mi volt ő a hazának s mije volt különösen Pécsnek. Tett ő nagyokat a nekünk idegenben is: mint Erdélyben, melynek Pécs előtt szintén püspöke volt; de a legnagyobbat, nemes lelkének legkimagaslóbb alkotásait Pécs kapta.

S mennyit tett volna még ez a jótékony lélek, ha Isten tovább tartja meg életét! Mennyit várhatott volna még tőle a haza, egyházmegyéje és Pécs városa!

Pécsnek volt hát kötelessége megörökíteni megdicsőült alakját, érczbe foglalni a felszázad óta csak néman élő kegyeletet. És Pécs állított is neki művészi kivitelű szobrot; az elsőt épp Szepesynek, s ki tudja? — tán az utólsót is.

Vajjon lesz-e, akinek hasonló érdemért szobrot állítsunk?

Adatok Szepesy életéből és jelleméről.

Négyesi Szepesy Ignác báró született Egerben 1780. augusztus 13-án, hol az alsóbb iskolákat oly különböztetett előmenetellel végezte, hogy az egyébként is nagy reményű, szép tulajdonokkal ékes, tizenöt éves ifjút növendékpapjai közé számlálni nyereségnek tartotta az ottani érseki megye. A filozófiából Pesten, a teológiából Bécsben nyert doktori koszorút, s aztán e tanulmányok végeztével 1803-ban szentelték föl pappá.

Még mielőtt fölszentelték volna, már az egri szemináriumban a tanulmányok igazgatója, majd fölszentelése után érseki szertartó s titkár volt. Szepesynek az érseki udvarban csak rövid időt töltött; mert az érsek a még csak két évig papot máris egri plébánossá nevezte. Már mint plébános kezdte meg a jótékonyág erényét gyakorolni oly bőkezűséggel, hogy arra sem előtte, sem utána példa nem volt. Az iskolák, a kórház, a szegények intézete, a nyomorgók, betegek tudnának beszélni az ő jótékonyágáról. Midőn három évi plébánoskodása után kanonokká kineveztetésekor búcsút vett hiveitől, ő maga mondja: „Valamit töletek vettem, ti tudjátok, hogy mulattatásomra, vagy hasztalan czifraságra el nem vesztegettem; és az Istennel merem bizonyítani, hogy az egész itt vett jövedelemből egy fillért sem viszek el magammal, sőt enszemélyem tartására az egész idő alatt abból egy fillért sem költöttem.” — E jótékonyág mellett éjjelét nappalát áldozta föl lelki pásztorkodásának, mely példátlan buzgalmának csaknem áldozata lön. A városban ragadós tifusz járvány pusztított. Szepesy megfellebbezve önmagáról fáradhatatlan akart lenni a hivi vigasztalásában, s a legelhagyottabb, ragadós betegséggel teli hívenél órákat töltött, miközben a baj őt is, ki később volt veszni, mint tiszte mellől eltántorodni, ledöntötte lábairól úgy, hogy a legnagyobb veszedelemben forgott élete. Nagy nehezen kilábalta a betegségből, de betegsége után is — mint minden tifusz után szokott valami baj fönnmaradni — szinte élete fogytaig viselt a jobb lábán egy sokszor kirzó sebet.

Az 1808. év végén kanonokká lett, s mint ilyen 1820-ig „szinte a tékozlásig” bőkezű volt jótékonyágában, mint ezt róla egykoru kanonok társa mondta. 1819. év végén I. Ferenc király kinevezte püspökké Erdélybe, s egyuttal kinevezte valóságos belső titkos tanácsosává is. 1820. április 9-én szentelte föl Fischer István egri érsek Szepesyt püspökké. Erdély is épp úgy áldja Szepesy emlékét, mint Eger és Pécs.

1828-ban a pécsi püspökségre hívta meg a király. Pécs kitűnő pompával akarta fogadni,

de 6 február 24-edikén este 9 óra után olyan véletlen jelent meg a rezidenciában, hogy jövetelét akkorra még csak nem is sejtették. Márczius 13-ának és 14-ének iktatott magas tisztebe. Beiktatása után mindjárt összeült kanonokjaival s előkelő papjaival tanácskozni megyéje javáról és szükségéről s hogy mik a célravezető módok. Először Tolnát aztán Baranyát és Somogyot járta be, majd végül a megye szlavoniai részét látogatta meg, mialatt folyton hirdette templomokban, iskolákban, magyar-, német- és illirnyelven (ez utóbbit már pécsi püspökké kinevezetése után tanulta meg) az Isten igéjét.

Első gondja volt a népnevelést fejleszteni s ezért sürgette a pörgyermek iskoláztatását, a tanítókat és lelkészeket intette fontos tisztök lelkiismeretes teljesítésére. Tanítók helyes képzése végett praeparandiát alkotott, sajátjából fizetvén évenként a benne fáradozó négy professzort. A tanítók sorsán meg úgy javított, hogy az egyházi dispenzációkért évenként begyűlt pénzt elosztotta a szegény sorsu tanítók közt. A praeparandia maig is fönáll, Szepesy utódjainak bőkezűségéből.

Az egyházmegye papjaira is nagy gondja volt. A káplánok sorsán úgy segített, hogy minden plébánost kötelezett, hogy leendő káplánjának 60 pengő forintot fizessen; azelőtt 80 váltóforintot is alig kaptak. A jeles káptalani tagokat és papokat sorba ajánlotta egyházi méltóságokra. Templomok, iskolák, papi lakok, tanítók házai részesültek bőkezűségében. A székesegyházat ő ékesítette föl újból, hogy egyike lön a legszebeknek az országban.

A tudományok pártolásánál első sorban szemünkbe tűnik a Lyceum, vagy a törvénykönyv elnevezése szerint: akadémia, melyet Szepesy oly magát felejtő fáradozással, oly akármely fejedelmet is dicsőítő tevő bőkezűséggel alapított s virágzásra hozott, hogy abban az időben — a pesti egyetemet kivéve — kiállhatta az összehasonlítást hazánk bármely főiskolájával. Azt a felső iskolát, melyet Nagy Lajos alapított itt Pécsen, s melyet utóbb a vad török eltörölt, új életre parancsolta. Százekenél több váltóforintokért építtetett egy palotát (a mostani Szepesy-utczában levő könyvtári épületet), melyben megnyitotta a főiskolát. De utóbb látta, hogy a paulinusoknak inkább palotaszerű, mint közönséges kolostor-stilben épült hajdani lakóhelye inkább megfelel terveinek, megvette azt Baranyavármegyétől 30.000 forintért s rövid idő alatt az egészen elhagyott épületet még 100.000 váltó forint költséggel a város díszévé varázsolt s 251.250 váltóforinttal megalapította az akadémiát, kötelezvén egyszersmind a papnevelő ázat, hogy jövedelmeiből évenként 1750 váltóforinttal járuljon két filozófiai professor fizetése pótlásához.

Különös gondot fordított a kolostorhoz tartozó rézzel fődött kéttornyu templomra.

A lyceum szükségéről, míg csak élt, bőkezűen gondoskodott. Számtalanszor ült össze a professzorokkal tanácskozni a lyceum mindenmü dolgainak elintézése végett. Hogy jövedelmeit emelje, az épületnek a fő-utczában fekvő részében 3000 frtnyi költséggel nyolcz boltot nyitott s előttük járdát készíttetett. (Most is jobára ugyanazok a kék-márvány lapok képezik a Lyceum előtt a gyalogjárót, a melyeket Szepesy tettetett oda le. — A szerk.) Hasonlóképen a jövedelmek szaporítása végett rendezte be 50.000 váltóforinttal a hajdan a paulinusok cselédjeinek lakásul szolgált épületben a könyvnyomtató intézetet, két angol és két francia sajtóval s minden szükségesekkel ellátva.

A nagy lyceum-épületben van 11 nagy terem, 25 bolthajtásos szoba. Érdekes, hogy a tanulótermek padjai, székei s egyéb butorai nagyobb részt ma is azok a fényezéses butorok, melyeket Szepesy állíttatott beléjük; s az úgynevezett diszteremben (ocus), ahol a jogi vizsgálatokat tartják, a falon levő fekete keretű képeket, melyek I. Ferencz élete több pontjait ábrázolják, szintén még Szepesy szegeztette föl.

A lyceummal szervi összefüggésben volt az az intézet, mely ma könyvtáru szolgál s melyben nemrégén még a teologusok iskolája volt, a mai Szepesy-utczában. Ezt is Szepesy építette, először az akadémia céljaira, de utóbb erre a mai lyceumot építette. Szepesy a Klimó által alapított nagyhirű könyvtárt tette ide át, a saját pénzén könyvtárost és segédeket tartott s a könyvtárat nyilvánossá tette. Tágas terem állott a közönség rendelkezésére, hol a püspök

által járatott lapokat vagy a könyvtár könyveit olvashatta ki ki szabadon. A könyvtárügyet ményt Szepesy 4000 en fölül levő kötettel szaporította; azonkívül ásvány-gyűjteményt csatolt hozzá s a pénzügyet ményt kiegészítette.

A tudományokat egyébként is pártolta Szepesy, maga is adván ki munkákat, de másokat is bőkezű jutalmakkal ösztöklélt munkák írására, s a legtöbbjét a saját költségén adta ki.

A magyarság érdekében egész megyéjében, kivéven a kis szlavoniai részt, a keresztési, halotti és házassági könyveket magyar nyelven iratta. Az országgyűlésen indítványt tett a magyar nyelvet terjesztő külön intézetről. A magyar tudományos akadémia igazgató tanácsába mindjárt az első nagy gyűlésen fölvetették Szepesyt a magyar nyelv s nemzetiség mellett kifejtett buzgóságaért, melylyel nemcsak a nagy szótár költségeihez járult, hanem az akadémia jövedelmeit is évi 600 pengő forint segélylyel öregette.

Ennyit tett ő Pécsen azon 10 év alatt, melyet mint ezen egyházmegye püspöke itt élhetett. S e tömérdek, még itt elő sem számlált, költség mellett halálakor adósságot sem hagyott hátra, pedig még Pécsen létekor se vonta meg bőkezűségét Erdélytől, ahova innét is több ezer forintot küldött jótékony célokra.

I. Ferencz király 1835 ben Szepesy nagy érdemeit megjutalmazandó, őt a szt. István rend közep keresztjével tüntette ki. Ugyanezen évben a derék főpapot ágyba döntötte a betegség, mely utóbb — három évi kínos szenvedés után — sirba is vitte. Eleinte is oly rohamosan lépett föl a kór, hogy a beteg mindenkép elkészült a halálra. Az egész pécsi papság előtt vette magához az Úr testét, s aztán elbucsuzott tőlök oly szívrehatólag, hogy alig volt, aki magát a sirástól meg tudta tartani. Nem volt Pécsen ház, hol nem imádkoztak volna a betegért. És Szepesy meg is gyógyult valahogy; a három hátra levő esztendő alatt azonban sokat szenvedett.

Halálát Losz Antal, Baranyavármegye egyik orvosa így írta le:

„Julius 15 ödikén délután 3 óra tájban könnyű köhögés közt vért kezdte köpni. Orvosa ez ellen gyógyszereket rendelt, melyeket a boldogult 16-odiki estéli 7 óráig használt. Utóbb orvosa s annak segédje a beteget meglátogatták s 8 óra felé vidám arcczal — mert a vérpökés megszűnt — a püspököt, mint semmi veszélyt nem sejtők, elhagyák. Ezeknek távozta után, magánosan önszobájában kevés levest elköltötte; meghagyván kamarásának, hogy egy negyed kilelczre hozzá bejőjjön. Ezen parancs következtében a kamarás néhány perczzel előbb — tudván szeretett urának beteges állapotját — a szobába ment s őt, mi rendkívüli vala, levetkezve találta, mely szokatlan levetkezésének azt adá okául a boldogult, hogy eltűhetetlen hőseget érez, miért a kamarás őt hálósobájába kísért. Ott egy csekély köhentés után ismét vért pökött. Ezen köhentést egy erősebb követvén, rögtöni erősebb vérhányás állott be.“

„A kamarás nagy veszélyben sejtítvén urát, egykezével szünet nélkül csendített, de mire segedelem érkezett, Pneumonorrhagia subsecuta paralis pulmonum, (Lungen Blutsturz) nem pedig torokgég-sorvadás által, mint több birlap ír, példás nagy lelket teremtőjének visszaadta a nagy a dicső, az elfelejthetetlen! Csak halála után tudták meg orvosi, hogy három utolsó évében azért volt lélekzete oly nehéz, mivel tüdője melléhez nőtt.“

Halála valóban lesújtó volt az egész városra, midőn a főtemplom nagyharagja tompán hirdette, hogy a nagy püspök nincs többé. Nyiltan sirtak sokan az utczákon, seregesen tódultak az emberek a püspöki lakhoz, akik hinni nem akarták, hogy a katasztrófa csakugyan való!

A káptalani sirboltba temették el, a melynek ajtajáig ezrek és ezrek kísérték koporsóját.

*

Szepesyt az embert így írja le Peitler Antal, egykori titkárja:

„Szepessinek a közép nagyságnál jóval magasabb szép termete volt. Járása, tartása, egész viselete szilárd, férfias, úgy szólván katonás volt. Feje nagyszerű és szép vala; homloka magas és nemes; szemei nagyok, igen rövidlátók és többnyire behunyvák; orra hosszukás, de szép, ajkai pirosak, de vastagok. Hosszukás halvány arczán komoly szelidség s nyájas jószívűség párosult. Öltözetének tisztasága s csinosága min-

denkor kitünő volt; magas kalpagja s vörös zsinórral ékesített hosszú papos bekecse különösen emelték tiszteletgerjesztő alakját. Jeles lelki tulajdonaihoz tartozott rendkívüli emlékező tehetsége, mit nemcsak akkor csodáltak, midőn sokszor három órahosszant prédikált, hanem leginkább az országgyűlésen bámultak, hol némelykor másfél óra hosszú beszédet tartott, idézvén év és szám szerint, mindig nélkül, a vitatott tárgyhoz tartozó törvénycikkelyeket. Béketűrése a megbánthatatlanságig nagy volt; még cselédei sem hallottak tőle kemény haragos szót. Különösen nyájas volt mindenkor ebéd alatt vendégeivel, kiket sokszor érdekes anekdotákkal, melyeket ezreket tudott, is mulattatott. Ha vendégei nem voltak, a német Sziont olvastatta ebéd alatt. Vacsorát ritkán evett, s keveset aludt. Vallásáért forróan buzgott, de mellette legtürelmes volt a különféle vallásfelekezettek iránt; elve vala: personae amicus, causae inimicus. A breviariumot mindig, hacsak lehetett, udvari papjaival végezte. Itéletének hirtelen kimondása — úgy mond az 1839-ediki Egyházi Tár. 283. lap, — s annak többszöri változtatása: tartoztak a nagy érdemeiben halhatatlan Szepesynek némely gyengeségeihez.“

Végrendeletében a lyceumot tette általános örökösévé s utódainak meghagyta, hogy a vagonnal a lyceumnak gondját viseljék.

A mesterséges borok.

A mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának eltiltásáról szóló törvény végrehajtása iránt kiadandó — e lapban még tervezetben közölt — rendelet szövegezése tárgyában a kereskedelemügyi minisztériumban értekezletet tartottak.

A tárgyalás alapja az értekezlet elé terjesztett előadói javaslat volt, melyre nézve már a szaktestületek, valamint a törvényhatóságok véleményeit is előzőleg bekivánták, mert az 1893 XXIII. t.-cz. 1894. évi január 4-én már életbe lép s így a végrehajtási rendeletnek emez időig már ki kell adnia. E rendelet a kereskedelemügyi miniszter a földmívelésügyi, pénzügyi és belügyi miniszterekkel egyetértőleg fogja kiadni. Tudvaievőleg a törvény a mustnak okszerű kezelése és javítása iránti elvek megállapítását; továbbá azt, hogy pezsgő, ürmös törkölybor (csiger, löre) és gyümölcsbor nevek alatt mily italok jöhetnek forgalomba; valamint a borvidékek beosztását, végre a borok szakértői megvizsgálására hivatott bizottság összeállítását, szervezetét stb. a rendeleti utra utalja.

Az értekezlet először is a természetes must javítására használható módokat és anyagokat állapította meg. E tekintetben elfogadta azt az elvet, hogy a must okszerű kezelése alatt minden oly eljárás értendő, mely a must minőségét javítja, a nélkül, hogy mennyiségét lényegesen szaporítaná, vagy olyan anyagokat vinne bele, melyek az erjedés után is benmaradva, a természetes borban elő nem fordult alkotórészeket tartalmazó italt eredményeznének. Megengedtetik I. a must cukrozása tiszta cukorneműekkel, répa- és gyarmateczukorral, kandis, tiszta szőlő- vagy gyümölcscukorral, töppedt szőlővel, külföldi mazsola-szőlővel, kimondatván egyuttal, hogy szomoródni, tokai, hegyaljaihoz cukoremű egyáltalán nem használható; II. a must kevérese tiszta, vagyis 95 százalékos szeszszel vagy borpárlattal (tiszta cognac), mely mellett egy jelentékeny kisebbség 90—92 százalékos szesz használatának megengedését javalta főleg azért, mert számos hazai szeszgyár 95 százalékos szeszt alig képes előállítani; III. a must süritése befőzés által; IV. a must lenyálkázása mirenymentes kénezéssel; V. a must savtalanítása tiszta szénsavas mésszel vagy kálival. Ezek ellenőrzése szempontjából szüret alkalmával a must hatósági vizsgálat tárgya s ezen vizsgálat még az illető szőlőbirtokos termésmennyiségének megállapítására is kiterjedhet.

Megállapította továbbá az értekezlet az okszerű pinczekezelés vagy okszerű kezelési eljárás elveit. E tekintetben is megengedendők véli a bor szeszeseztését, a savtalanító szerek (szénsavas méssz, káli) alkalmazását, a hiányzó sav pótlását borkővel, vagy borkősavval, almasavval, a bor derítését ártalmatlan derítő szerekkel a mérsékelt és arzénmentes kénezéssel azzal a pótlással, hogy kimérés alatt álló borok hordói nem kénezhetők, — s végre tiszta cukorneműek,

igy a többek közt a caramel (mint szinezésre alkalmas anyag) a töppedt szőlő használatát, a szomorodni, tokai s hegyaljai borok kivételével (a safflort, mint növényi festőanyag használatát az értekezlet megengedhetőnek nem találta, bár fölhozott, hogy a legártalmatlanabb szerek egyike); megengedendőnek vélte továbbá az élesztő használatát az áterjesztéshez, a különféle, de csakis természetes borok keverését, háziasítását, végre a borok konzerválására szolgáló műveleteket.

Az értekezlet áttért ezután annak megvitására, hogy pezsgő, ürmös stb. italok neve alatt mily italok hozhatók forgalomba. Általán azon nézet nyert kifejezést, hogy már a rendelet igyekezzék a hazánkban szép lendületet vett pezsgő-gyártást, pezsgő név alatt forgalomba kerülő mindenféle selejtes italok konkurencziájától megóvni. Ezen eszméhez képest tehát megállapított a tulajdonképpeni pezsgő fogalma; e szerint tehát pezsgő alatt kizárólag szőlőnedvből, illetőleg természetes borokból készített oly szénsavdus bor értendő, a melyben a szénsav természetes uton (benn) fejlesztetett, visszafotatott és a melyekhez tiszta borból megengedett cukorral, szeszszel vagy cognaccal készült ugynevezett likőr adatott hozzá. Egyéb, vagyis oly italok, melyekbe a tiszta folyós szénsav mesterséges uton vitetik be, más alkalmas elnevezés alatt fognak forgalomba hozatni. Alkalmas elnevezés iránt az értekezlet még nem állapodott meg.

Ugyancsak a pezsgőital hitele érdekében javaslatba hozott, hogy a kereskedelemügyi miniszter a védjegyekről szóló 1890. II. cikkben nyert fölhatalmazás alapján rendelje el, hogy a pezsgőital csak védjegy mellett jöhet forgalomba. Elvként kimondatott az is, hogy törköly, ürmös stb. boroknak más természetes borokkal való keverése, hamisítása nem tilalmazható ugyan, de ezen keverés folytán mint természetes bor el nem adható, illetve forgalomba nem hozható s csakis említett sajátlagos nevezete alatt jöhet forgalomba.

Ugyancsak javaslatba hozott, hogy ez italok: pezsgő, ürmös, törkölybor, gyümölcsbor, más természetes boroktól külön raktározandók.

A borseprő, vagyis a kisajtott borüledék felhasználásának módját is megállapították.

Hirek.

— **(Előkelőségek a ma esti hangversenyen.)** A Dunántúlnak és Slavoniának néhány előkelő családja fog helyet foglalni a közönség sorai közt. Eljönnek: a Majláth-család összes tagjai, Zichy Nándor gróf neje és két leánya, Pallavicini Ede őgróf egész családjával, Norman gróf s valószínűleg Draskovich grófok is. — Dulánszky Nándor megyés püspök ötven forinttal váltotta meg a jegyét. Hohenlohe herceg Trencsénből, Weissenbaüth báró Somogy megyéből táviratilag rendeltek jegyeket. Esztergomból Keresztész Viktór dr. és Halmos Ignác dr. váltottak jegyeket.

— **(A katonák ünnepélyes esküje)** szerdán délelőtt 8 órakor olyan szabályszerű előírás szerint, mint azt múlt számunkban megírtuk, végbement. A budai külvárosi téren fölálltak a csapatok, a fölállított sátorkápolnában Magenheim József belvárosi plébános misét mondott, mise után a katonaságot esküre vezényelték, — előbb azonban Vogel őrnagy az eskü szent voltát magyarázta meg a legénységnek. Az ünnepélyes eskütétel után a csapatok Rózsa tábornok előtt defilíroztak. Délben a legénység bort kapott az extraebéd mellé.

— **(A holnapi szoborleleplezés)** alkalmából a belvárosi templomban tartandó mise alatt Pallavicini grófné, ki a ma esti hangversenynek is egyik fő vonzóereje, betétként Cherubiny egyik Ave Mariaját éneklé. A Pécsi Dalárda is énekel a mise alatt Hoffer vokál miséjéből két részt.

— **(Rakodási határidő leszállítás az államvasutaknál.)** A m. kir. államvasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy vonalain, a forgalom rendes lebonyolítását jelentékenyen nehezítő árutorlódás elhárítása végett, kocsijainak rakodási határidejét mindazon árukra nézve, melyeknek be-, illetve kirakására a felek vannak kötelezve, valamennyi állomáson —

Fiume állomást kivéve — folyó évi november hó 1-től kezdve, további intézkedésig, a dijszábálszerű rakodási időről 6 nappali órára szálitja le.

— **(Költözködő hivatal.)** Az a sajtósági kolónia, mely a Pécsi Figyelő szerkesztőségi és a Taizs-féle nyomda helyiségeivel közös tető alatt húzódik meg békeségesen a Széchenyi-tér 12. sz. házban, november elseje óta egyik legrégebb lakótársát veszti el. A Széchenyi-tér 12. sz. Nádosy-féle ház ősi kuriális falai közt s hatalmas kondignációs tetőzete alatt ugyanis közös portán van a Taizs-nyomda, a Pécsi Figyelő szerkesztősége és kiadóhivatala, a Taizs-féle könyvkötészet, a Kött-féle műkertészet, az emeleten közjegyzői hivatal, ügyvédi iroda, biztosító társasági főgynökség, magán lakások és mindezekkel még az ügyvédi kamara hivatalos helyiségei. Ennyi mindenféle van ebben a házban, melynek ezeken kívül még a pinczéiben is van élet, mert ott meg állandóan valamelyik borkereskedő üti föl a tanyáját. Valóságos iparkereskedelmi-irodalmi-igazságügyi kolónia ez a ház, mely most egyik legrégebb lakóját veszti el. A 19 éven át benne meghúzódó ügyvédi kamara, mely megalakulása óta itt tartotta hivatalos helyiségét, november elseje óta elköltözködött a Majláth-téren levő Hochrein-féle házba, ahol a tágasabb helyiségekben a titkár is megfelelő lakást kaphat, ami itt nem volt lehetséges.

— **(Kossuth koszoruja a honvédszobron.)** A budavári honvédszobor körül csütörtökön újabb ünnepély folyt le. Ekkor leplezték le azt az impozánsul nagy koszort, melyet a magyar nők bronzból készítették Zala szobrász mintázása szerint. Erre a koszorura az egész országban folytak a gyűjtések, a koszoru azonban a szobor leleplezésére nem készülhetett el, s azt most erősítik a szobor talapzatára. Ezt is ünnepélyességgel kötik össze, s ez alkalomra Kossuth és nővére Ruttkayné is küldtek föl koszort Turinból. A turini koszoru Kossuth kedvenc mezsei virágaiból készült, rajta a hat méter hosszú selyemszalag egyikén e fölírás: „Azoknak a hősöknek, akiknek a harcuk az igazok harca volt: győzelmök a nemzet diadala lett,“ a másikon ez a fölirat van: Ruttkayné Kossuth Lujza, Turin, 1893. nov. 2. 22 via Mille.

— **(Elhalasztott estély.)** A pécsi jótékony nőegylet holnapra tervezett műkedvelő-előadással és hangversenynyel összekötött táncestélyt; de ezt e hó 18-adikára halasztotta el.

— **(Zelesny képei a német császár asztalán.)** Mikor a német császár Mohácson idözött, említettük, hogy sürgősen kihivatták oda Zelesny fényképészt, aki ott a német császárról, az „Orient“ hajóról néhány sikerült fölvételt eszközölt. Albrecht főherceg legutóbb Berlinben lévén látogatóban, újból meghívta Vilmos császárt jövő évre Bellyére vadászatra, s ez alkalommal az idei vadászatok emléke gyanánt átadott néhány fotografiát, melyek egyike azt a jelenetet ábrázolja, mikor a német császár az izabellaföldi istentisztelet után Frigyes főherceggel beszélget; egy másik kép a festőien öltözött kóló-tánczosokat, a harmadik magát a tánczot mutatja be, a negyedik az „Orient“ hajót és személyzetét ábrázolja, s még egy ötödik a császárnak a hajóról való elindulását örökíti meg. A külföldi lapok azt írják, hogy a császár igen megörült e képeknek, melyeket kitünően sikerülteknek talált, s hogy mint kellemes emlékeket fogja őrizni a magyarországi vadászatokról; de egyik lap se említi a képek készítőjét, Zelesnyt, aki vidéki fényképész létére azzal dicsekedhetik, hogy már nagyon sok képe fekszik az európai uralkodók és ezek hercegi családtagjainak asztalán. — A német császár megígérte Albrecht főhercegnek, hogy jövő évben ismét ellátogat Magyarországra vadászatra, melyet jövőre alkalmasabb időben fognak rendezni, s melyre a belyei urodalomban már most nagyban folynak az előkészületek.

— **(Halálozás.)** Szvácsek Pál, bognár mester leánya Janka, 6 éves korában a roncsoló-toroklob áldozata lett.

— **(A város koszoruja Szepesy szobrán és sirján.)** Holnap a szobor leleplezése alkalmával a város törvényhatósága a közönség nevében díszes koszorút tétet a Szepesy-szobor talapzatára és Szepesynek a székesegyházi kriptában levő sirboltáblája fölé. Az előbbi pálmából készül izléses kivitelben, az utóbbit virágokból állítja össze a Nowotarsky-ezég, mely

a koszorukat készíti. Mindkettőnek a szalagján ez a fölírás lesz: „Pécs szab. kir. város halás közönsége — 1893. November 5. (A szalag csokrán pedig:) Szepesy Ignác püspök emlékére.“

— **(A mai hangverseny közreműködői.)** A tanítóképző-intézeti szegénysorsu tanulók segélyalapja érdekében ma nagy és lelkes gárda áll a pódiumra, hogy amit ének és zene terén szépet produkálni képes, azt a jótökönységet gyakorló közönség élvezetére nyilvánosan bemutassa. A közreműködők egy részének névsorát már a minap közölt programmban mutattuk be; de Pallavicini Majláth Ételka őgrófnén, Zichy Lujza és Gabriella grófnőkön, Opris Péternén és leányain: Angelán és Valérián kívül föllép még harmincz zenész is, műkedvelő és professzionátus elegyesen, s ennek a mi saját pécsi gárdánknak a névsorát még nem közölte se program, se hirlap. Részt vesznek pedig az utolsó pontnak tett Fuchs féle Serenad előadásában: Bors Emil mint karnagy, Babai Jenő, Brüstlie János, Ehr Ferencz, Eckhardt Antal, Girárdy József, Gerencsér László, Holly István Hegedüs Feri, Krudy Géza, Kosutány Ignác dr., Kraincz József, Kozáry Ede, Kacsarovszky János, Löhr Vilmos, Maletter Vilmos, Maletter István, Müller Antal, Némethy József, Németh Arthur, Oswald Ferencz, Petz István, Piribauer Ferencz, Rásky Béla dr. Simacek Alajos, Stejskál Wenzel, Schediwy Ferencz, Schwerer Sándor, Tóth László, Wallerstein Bódog dr. és Zoller Nándor.

— **(Szepesy emléke a papnevelő-intézetben.)** Szepesy püspök szobrának leleplezése alkalmából növendék papok „Szent Pál-Társulata“, a papnevelő intézet most megnyitó díszes nagy termében, holnap délután 5 órakor emlék-ünnepélyt rendez, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Dujmovics Zsigmond IV. é. h. h. 2. „Ifjak kara.“ Kühmstedt „Urunk megdicsőülése“ című oratoriumából. Előadja az intézeti énekkar. 3. Alkalmi költemény a Szepesy-szobor leleplezésére. Szavalja Polgár János IV. é. h. h. 4. „Tavaszi dal.“ Mendelssohn-tól. „Nocturne.“ Jon Fieldtől. Fuvolan előadja Patkó József IV. é. h. h.; zongorán kíséri Káin Ábel IV. é. h. h. 5. Négyesi báró Szepesy Ignác. Élet- és jellemrajz. Fölolvassa Tóth Béla II. é. h. h. 6. 14. Sonata (D-dur). Haydn-tól. Előadja Éber Géza II. é. h. h. 7. „Isten dicsősége.“ Beethoven-tól. Előadja az intézeti énekkar. Az ünnepélyen csak a meghívottak vehetnek részt.

— **(Az eszék-nasiczi)** vasutat e hó 21 edikén nyitják meg; a nasicz-batrinjai vonal pedig jövő évi július havában fog elkészülni.

— **(Novemberi előléptetések a közös hadseregben.)** A király kinevezte az 52. gy. ezredben Veit Ferdinánd I. oszt. századost őrnagygyá, Miarri Mór gróf főhadnagyot II. oszt. századossá, Votasek Ottokar hadnagyot főhadnagygyá, Csermák Ferencz hadapródtiszthelyettes hadnagygyá; az 52. gy. ezred volt alezredesét, Schemua Jánost ezredessé a tábori törzskarhoz, Sermonet Lőrincz 52. gy. ezredbeli őrnagyot pedig a 24. vadász-zászlóalj parancsnokává; 44. gyalogezredben Krausz Arnold főhadnagyot II. oszt. századossá, Balay József hadapródtiszthelyettes hadnagygyá; a 44. gy. ezredhez alezredessé Schwartz Henrik lovagot, a 13. gy. hadosztály törzskarának főnökét, az orvosi karban rogáczi Gombóc-Bayer Ede törzssorost s a pécsi helyőrségi orvoskar főnökét II. oszt. főtörzssorvossá, helyébe pécsi helyőrségi főorvossá Müller János dr.-t.

— **(A kolera Pécsváradon.)** November 2-odikán a 379. sz. házban, a fertőzött környéken lakó Walter Rozália betegült meg koleryanus tünetek közt, a már régebb idő óta beteg, s ugyane környéken lakó Happ Julia pedig kolera következtében meghalt.

— **(A Pécs-Baranyai Kertész-Egylet)** f. é. október 31-én tartott választmányi gyűlésén következő tagok közt sorsolt ki 10—10 darab nemesített fát: Lutz István, Zelesny Károly, Majorossy Boldizsár, Nagy Károly, Hinka László, Bors Emil, Reisch János, Witmajer János, Erreth Antal, Böbel Ferencz, Szauter Antali (Görcsöny), Dárdai urodalom, Galamb Gyula, Höbling Miksa, Szentferencz rendü zárda, György, Ede, (Egerágh), Jobszt László, Scholcz Gyulai

Pilch Antal, Magenheim József, Zsolnay Vilmos, Zsolnay György, Schutt Vilmos, Schvarcz Frigyes, Czierer Elek, Antal Gyula, Brázay Kálmán, Kött Ferencz, Klein Jakab, Dobszay Antal kanonok, Zoller Nándor, Jilly Alajos, Ribich Lajos, Engel A. fiai. Waldfogl Károly (szájk), Szantner Antal (Dunaszekcső), Repits Ferencz, Szeifricz Antal, Horváth Antal. Tagok az egyleti kertben egy-egy darab nemesített fát vásárolhatnak 20 krjával; ebbeli szándékukat december hó 1-ig az igazgatónál tartoznak bejelenteni, nem tagok pedig 30 krjával kapnak nemesített fát.

— **(Pécsett és D. Szekcsőn nem volt kolera.)** A minap koleragyanus tünetek közt megbetegedett és elhalt Pfeifer József, mint ezt a belügyminiszteriumi bakteriologiai intézet a teljesített vizsgálat után megállapította, nem kolera miatt halt meg. Hasonlóképen a múlt hó 26-odikán Duna-Szekcsőn koleragyanus tünetek közt elhalt Walter János ottani lakós ürülékében sem konstata a bakteriologiai intézet az ázsiai kolerát.

— **(Gyógyszertár-átvétel.)** Auber Vilmos okleveles gyógyszerész, ki különböző pécsi gyógyszertárakban hosszabb ideig működött segédként, január elsején végleg átveszi Lujzer Viktor mohácsi jóhírnevű gyógyszerész laboratoriumát és üzletét.

— **(Benzin-robbanás.)** Csütörtökön kis hujja, hogy ügyetlenségüknek áldozatai nem lettek Fuchs Antal kereskedősegéd és Szufinyi Lajos kereskedőinas, kik az irgalmasok-utcájában levő Grünhut és Hirschler cégnek alkalmazottai. A pincze helyiségben benzint töltöttek át a nagy tartóból valami kisebb üvegbe; ez az üveg valahogy eltört a kezük közt s a benzin a földre folyt. Hogy a hibát elpalástolják, a posztokötényükkel igyekeztek szétörölni a kifolyt benzint, ami által még inkább elősegítették a benzin párolgását. A benzingőz pedig a nyílt gyertyától lobbot vetett s adtól a kezük alatt folyó benzin is lángra lobbant. Szufinyinak meg is pörkölte a kezét, akit jelentékeny égési sebekkel az irgalmasok kórházába vittek. A segédnek nem esett baja.

— **(Halottak ünnepe.)** A kegyelet alapította meg, az szentelt neki napot és szorított ennek helyet a kalendáriomban — s a divat folytatja. A csendes kegyeletből, a bánatos visszaemlékezésből zajos hujahó lett, hivalkodó parádé verseny, színes látványosság, melyért csak hogy éppen belépti díjat nem szednek. Az emberek, a századvégbeli nép mindenhol a szemé: akarja jól lakatni, s mindegy neki, ha cirkus, ha temető: látványosság, ez a fő. S ha nem elégíti ki a dűskálkodni szerető szemeket, hát követelnek, mert fitymálják a kegyelet szerényebb formában való megnyilatkozását. Megindul a kritika, s a kegyeletet gyakorlók füle hallatára szapulják meg a „snasz“ özvegyet, vagy egyéb „hátrahagyott“-akat. E kényszerítő hatás alatt nem csoda, ha az állónérzetűek mélyen belenyúlnak a zsebbe, s kivágják a legparádésabb, legrikítóbb pietást a placzra, hadd vakújják a t. cz. publikum szemé! Aztán ezen a bázison szépen fölépül a virtus ugyannyira, hogy már alig várja a halottal vagy pláne halottokkal birni szerencsés, hogy elérkezzék az a gaudiosus halottak ünnepe, amelyet a gyerekek is már úgy lesnek, akár a karácsonyestjét. — Nos hát az idej halottak ünnepe is csak olyan volt, mint a régiéek mind; s hogy a hangulathoz legillőbb bái tudósítás stereotip hangján írjunk: „az előbbiek fényével versenyezve amazok jó híréhez méltó volt az idej is.“ Egyben különbözött ez a régi hajcécukutól; abban, hogy a rendőrkapitányság — a difteritis uralmára való tekintettel — a gyermekeket kizárta a temetőből. Csak hogy a rendőrközegek nem értették meg a rendelet szellemét s bizony akár inkább beengedték volna a gyermekeket, tán úgy inkább közelebb álltak volna a célhoz, mint így. A rendőrök azt hittek, hogy csak a temető veszedelmes és a gyer-

mekeknek a csoportban állása már nem veszedelmes. S azért csak a temető kapuján kívülre utasították őket, ott összecsoportosulhattak kedvükre, szét is terjeszthették a betegséget, a gyermekek rémjének a kedvére. Pedig a temető maga éppen nem veszedelmes. Az elföldelt holtaktól nem kell félni a jövő nemzedéket, hanem az élőkötől, az isten által szellemi vaksággal megvertektől féltse kiki, akinek félni valója van.

— **(Az újjászületett „Nemzeti sörcsarnok.“)** November elseje óta a lassu halálnak indult „Nemzeti sörcsarnok“-ot, ezt a jobb sorsra érdemes üvegtermet, mely itt a város kellő közepén a legélénkebb forgalmu vendéglő lehetne, új gazda vette át. Eddig csak csapost alkalmaztak benne a helyiség bérlői, most azonban Schabhütl Hugó, a „Hajó“ volt főpinczé, a maga kezére bérelte ki s izléssel rendezte be. Ennek az ügyes embernek a keze valószínűleg visszatereli a hajdan nagy látogatottságnak örvendett helyiségbe a régi mozgalmas életet. A söre, melyet Beyer, a Dreher féle kőbányai sörgyár pécsi bizománya szállít, kitűnő s máris sok vendéget csal oda.

— **(A megtámadott póstatiszt érdekében.)** Nemrég a Pécsi Napló ugyancsak magas lóról leczkértetett meg egy póstatisztet, aki az utalvány pénztárnál működött, amért egy kereskedőnek nem akart a hivatalos órán túl rendelkezésére állani, s állítólag még gorombasággal is illette a kereskedőt. A dolog vége vizsgálat lett, ami alatt az sült ki, hogy nem a póstatiszt volt goromba, hanem a panaszos kereskedő igyekezett a gorombaságnak legmarkansabb jelzőjére szert tenni, ami a vizsgálati tanuk állítása szerint sikerült is. De ezen fölül azt is kisütötte a vizsgálat, hogy a póstatisztnek volt igaza és nem a kereskedőnek, amiért aztán a Pécsi Naplóban megjelent cikk tartalmát rágalomnak minősítik a megtámadott póstatiszt kartársai és magukéva tevén az ügyet, az egész hivatal szándékozik föllépni a megtámadott kartárs mellett s ama cikk írója ellen. Ugy halljuk, az esküdtszék fog dönten a dologban.

VEGYESEK.

— Egy kitűnő háziszser, mely méltán foglalhat helyet a legjobb gyógyszerkülönlegeségek között, a Brázay féle sósborszesz E szernek nem szabadna hiányozni egyetlen háztartásból sem. Jó ez fül-, szem-, fog és torok baj ellen, megszünteti a szaggatást, fejfájást, migraint, a legjobb hajmosó szer, eltávolítja a küteget, pörsenést és a bőrnek egyéb rendelkezéseit. Kitűnő hatása van a szemre, bedörzsölése erősíti és gyógyítja. Az orvosok négy féleképen ajánlják és pedig bedörzsölésre, borogatásra, belsőleg és massagera, mely utóbbira különösen Dr. Lörinzy és más előkelő orvosok különösen ajánlják. Kapható ezen szer minden nagyobb fűszerkereskedésben, de a gyenge utazatok elkerülhetése céljából csak azt kell elfogadni, melynek palackján és önkupakján Brázay cégfelirata és czimképén Brázay házának rajza s a 19. és 20. számú védjegy látható.

Csinos kivitelű művésznői munkák, ugy mint czimerek, monogramok, pecsétnyomók, dombormű munkák legszebben készítettnek Schönwald Imre műtermében Király-utca Hatyu épület.

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

Közgazdaság.

— **A pécsi sertéshizlalda heti jelentése** 1893. okt. hó 19-ik napján. Sertés állomány 3751 darab sertés. Ölésre alkalmas 1450 darab sertés. Árak: öreg kövér — — — fillér, fiatal nehéz első minőségű 82—84 fillér, szedett 78—80 fillér kilogrammonként. Páronkinti 45 kg. élet leszámítással. Süldők ára 60—76 fillér kilogrammonként élősúlyban. Az üzlet irányzata: szilárd. Takarmány árak: kukorica 11 korona — fillér m.-m., árpa 11 korona — fillér m.-m., kukorica-dara 12 korona 30 fillér, árpa-dara 12 korona 30 fillér. Darálás-díj 1 korona 20 fillér m.-m.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1893. évi október hó 28-án tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buzza) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	—	—	—	—
) új	6	70	6	50
Kétszerecs) ó	—	—	—	—
) új	5	70	5	60
Rosa) ó	—	—	—	—
) új	5	50	5	40
Árpa) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	5	80	5	70
) új	5	40	5	30
Zab) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	6	50	6	30
) új	—	—	—	—
Repcze)	—	—	—	—
Bükköny) széna	—	—	—	—
Kukorica) ó	4	40	4	20
) új	—	—	—	—
Széna) ó	2	80	2	60
) új	—	—	—	—
Szalma)	1	50	—	—

Kínálat: erős (mintegy 300 gabona kocsi volt a piacon)

NYILT-TÉR. *)

MOST

a legalkalmasabb idő

Rózsákat

ültetni. Ajánlunk nemes fajú, magas törzsre szemzett és ojtott théa- és egyéb rózsákat, úgyszintén a legháladosabb nemes fajú bokorrózsákat, valamint kúszó és szomorú rózsákat, erős példányokban, helyes nevekkel s lehetőleg jutányos árak mellett. Az őszi és tavaszi ültetésre nagy készletben vannak mindennemű

gyümölcsfák

első rangu nemes és hiteles fajokban.

Nowotarsky A. és fia

kereskedelmi kertészetében

Pécsett, Nepomuk-utca 20.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Leptelkijáratás:

NAGY FERENCZ.

Palatka-kereskedő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulsg ki-tüntetett sósborszesz-készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azo- kon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén ezt egyszersmind védjegy- ként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

Általánosan elismert kitünő háziszser; különösen a bedörzsölés- kenő-gyuró-gyógymódnál (massage) igen jó hatása. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghust erősíti és a száj tisztá, szagtaian izt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra is, a haj- idegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapesten, IV. ker., Muzeum-körút 23. sz.

Kapható Pécsett: Muldini Lukács, Nick K., Simon J., Obetko Zs., Lill I., Eizer János, Tiglmann A., Spitzer Jakab, Böhm Nándor, Dobszay Antal, Irgalmasok gyógyszer, Spitzer Ádám, Gyimóthy Gyula, Spitzer Sándor fia, Weber Ferencz, Blauhorn Izidor, Bayer Ferencz, Berecz Károly, Sipőcz István, Köszl János, Práger János, Zsivánovits Károly, Mautner Mór, Mitzky Mór, Reh Vilmos, Göbel Kálmán, ifj. Rézbányay János, Blauhorn M. I.

Védjegy 319. és 320. sz.

Faeladási hirdetmény.

A siklói uradalomhoz tartozó Harkányi erdő III. és IV. sz. és a siklói erdő VI. VII. b) és VIII. c.) sz. tagjainak

lábon álló jobbara tölgyből álló összes fája

ajánlati uton 2 és fél év alatti letarolásra eladandó.

Ezen erdőrészeket összterfogata 23703 hold 1200 □ ölével számítva. Fatö- mege becsültetett:

tölgy-műfában 10.040.31 tömbméterre,
különféle tűzifában 6175.68 méteröltre,

Az ajánlott ár 10 százalékanak megfelelő kötbérrel ellátandó zárt írásbeli aján- latok 1893-ik évi november hó 30-nak déli 12 órájáig adandók be az uradalom bu- dapesti meghatalmazottja: **Dr. Friedmann Bernát** ügyvéd urnál (Budapesten, Béla utca 5. sz. a.). Ugyanitt és **Lösch János** uradalmi felügyelő urnál **Siklóson** betekint- hetők a részletes feltételek is, melyek kívánatra postai uton is megküldetnek. Utóbbi kívánatra megmutatja az erdőrészeket a helyszínén is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

Pécsett, király-utca a Jessensky-féle házban lévő

„gazdák tejcsarnoká“-nak

üzletvezetősége ezennel közhírré teszi, miszerint a kezelésben tör- tént változások folytán folyó év november hó 1-től kezdve **kizáró- lag** következő tej és tejtermények fognak szállíttatni és pedig:

Kövért tej a házhoz állítva literenkint	10 krjával.
Kövért tej az üzlethelyiségben	9 „
Főletlen tej	4 „
Tejszin	30 „
Sűrű tejszin	1 frttal
Vaj kilónként	1 frt 10 krral.

Minden más fajta tejek szállítása teljesen megszűnik. Az új üzletvezetőség a t. cz. közönségnek egészséges hamisítottatlan tejet iztosítván — tiszteletteljesen megkeresi, hogy tejszükségletét a **gazdák tejcsarnokánál** fedezze.

Az üzletvezetőség.

Árverési hirdetmény.

Alólirott végrendeleti végrehajtók köz- hírré teszik, mikép néhai **Girk Alajos örkanonok ingóságai**, és pedig: valódi és china-ezüst ékszerek, gyertya- tartók, arany és ezüst órák, ágyneműek, fehérneműek, butorok, szőnyegek, étkezési- és konyha-felszerelések, öt drb ló, 1 drb féleves fekete csikó, két drb hintó, 1 drb teherkocsi, lószerszámok, 1 drb tehén, 2 drb hizó disznó, pincze edények, üres hor- dók, stb.

1893. évi november hó 6-án
délelőtt 9 órakor

Iskola-utca 8. sz. a. házban nyilvános önkéntes árverésen, készpénzfizetés mel- lett eladatni fog.

Közhírré tétetik továbbá, mikép az árverés alá nem kerülő, és a **Velini pusz- tában** levő hat lóerejű Hosherr és Schrantz budapesti czégtőli, új 4500 frtra becsült gőzcséplőgép és hozzátartozó fecskendőre, mint a Pécsett. Iskola-utca 10. sz. a. pin- czében levő háromszáz hektoliter asztali- és pecsenye-borokra (rizling, burgundi, szilvási aszu) ezeknek egészbeni megvéte- lét illetőleg leendő ajánlatok alulirottakhoz czimezendők, hol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Pécsett, 1893. évi október hó 31-én.

Németh József ügyvéd
Troll Ferencz pápai praelatus
végrendeleti végrehajtók.

14948. sz.
tkv. 1893.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Jobst László ügyvéd, mint kk. Kováts József gondnoka vég- rehajtónak Horváth József, Horváth János és Paulovits József végrehajtást szenvedők elleni 150 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végre- hajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék terüle- tén levő **Kökény község határában** fekvő a kö- kényi 14. sz. betétben A I 1—12 sorsz. ingat- lanokból Horváth Józsefet illető 3/9-ed részre 440 frt a kökényi 184. sz. betétben A II 1—5 sorsz. ingatlanokból előbb Horváth Józsefet, most Horváth Jánost illető 3/6-od részre 159 frt és a kökényi 88. sz. tjkvben † 843. sz. fekvőségre az árverést 68 frtban ezennel megállapított ki- kiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megje- lölt ingatlanok az 1893. évi november hó 23. napján d. e. 10 órakor **Kökény község házá- nál** megtartandó nyilvános árverésen a megál- lapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az in- gatlanok becsárának 10 százalékat, vagyis 44 frtot, 15 frt 90 krt és 6 frt 80 krt készpénz- ben, vagy az 1881. LX. törvény - czikk 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igaz- ságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ova- dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi a kir. tvszék mint tkvi hatóság. 1893. évi augusztus hó 25-ik napján.

Lukrits István törvszéki bíró helyett

Bogyay Pongrácz.
kir. törvszéki bíró.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

MÁJOLAJ

(törvényesen védett esomagolásban)

Maager Vilmostól

Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III.3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az irgalmasok gyógyszer-tárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,

III.3. Heumarkt 3.

Utánzatok hatóságilag nyomoztatnak.

14215. sz.

tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a németbolyi segélyegylet végrehajtónak Mariin János és neje Spengler Anna végrehajtást szenvedők elleni 300 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbíróság területén levő Hásságy határában fekvő a hásságyi 99. sz. tjkv-ben foglalt 2088. hszsz. szőlőre és présházra az árverést 672 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi november hó 28-ik napján délelőtt 9 órakor Hásságy község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 67 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törv. cz. 42. § ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 dik § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság 1893. évi augusztus hó 7-én.

Bogyay Pongrácz

kir. törvényszéki bíró,

A COGNAC-IPAR Részvénytársaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONA-COGNAC

gyárára és gyártmányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az

Országos m. kir. központi vegykísérleti kémiai és állomás.

(Földmívelési m. kir. ministerium).
Sz. 1437.
1892. Az orsz. m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás részéről hivatalosan igazoltatik, hogy a Cognac-ipar részvénytársaság cognacgyára a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján hivatalosan vett (ötféle) cognacminták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtatott.
Budapest, 1892. október hó 28-án.
Az igazgató helyett:
Tóth s. k.

Kapható Pécsett: Pécsi regalebérletőség, Frankl I. és társai, Berecz Károly, Kacsokovics Jenő, Spitzer Ádám és Mautner Mórnál.

URAKNAK.

A jelenkor legszebb találmánya a szabadalmazott **önhasználatra való delevillamos készülék**, mely gyengeségi állapotok (elgyengült férfierő) használatánál a legjobb eredményeket mutatja föl. Orvosok által minden államban a legmelegebben ajánlatik. A készülék legkönnyebben alkalmazható. A zsebben tokban könnyen hordható. **Leírása** a készüléknek zárt borítékban 10 kros bélyeg be- küldése mellett. Kapható a cs. k. szab. tulajdonos és készítőnél J. Augenfeld, Bécs, I., Schulerstrasse Nr. 18.

14714. sz.

tkv. 1893.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pécs szab. kir. város árvtára végrehajtónak Urnebesz József pécsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 60 frt 84 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Pécs szab. kir. város határában fekvő a pécsi 5911. sz. tjkvben felvett 1459 9 hszsz. 993. sorszámú házra és udvartérre az árverést 1500 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi november hó 18. napján d. e. 10 órakor a pécsi kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó, nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 150 forintot készpénzben, vagy az 1881. 60. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tvszék mint tlkvi hatóság, 1893. évi augusztus hó 11. napján.

Bogyay Pongrácz,

kir. törvényszéki bíró.

Hirdetések

igen előnyös árakon vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

Pósta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet

Pécsett. Ferencziek-utca 6. sz. (Kis-tér, Bilitz-féle házban) és Perczel- (0-posta) utca 22, szám saját házában lévő raktárral.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek teljes tisztelettel tudomására adni, hogy temetkezési intézetünket Perczel-utca 22. sz. raktárnak fentartásával, **Ferencziek-utca 6. sz. Bilitz-féle házba** helyeztük át és ezen fő üzlethelyiséget a Perczel-utczával Telephonnal összekapcsoltuk és így raktárunkat tetemesen szaporítva és kibővítve — képesek vagyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak a leggyorsabban, hanem egyuttal legpontosabban megfelelni.

Temetéseknek legpontosabb valamint legolcsóbb rendezését ékes üveg- avagy diszes más rangú halottas kocsikban elvállaljuk úgy helyben valamint a szomszédos megyék bármely városában avagy községben — elvállalunk egyuttal **hulla-szállítást** légmentes zárt érczkoporsókban a bel- és külföld minden irányában. Raktárunkon található: **fa- és érczkoporsók, szemfedők, halottas öltözék, sarkoszorok, gyertyák, fátyolok, egyáltalán a temetkezésekhez szükséges legdiszesebb és legolcsóbb bármi néven nevezendő kellékek dús választéka.**

Törekvésünk oda irányuland, hogy a 20 évi fenállásunk — tehát tényleg az I-ső pécsi temetkezési intézet szorgos törekvésével szerzett jó hírnevet minden tolokodás nélkül — szorgos, pontos szolgálat valamint való és (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, ugy ezentúl is fentartva, a n. é. közönség becses bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tévedések kikerülése végett kijelentjük, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvétele és rendezésével

Kindl Alajos urat

biztuk meg.

Maradunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

**Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
özv. Hoffman Károlyné, özv. Edhoffer Ferenczné.**

Pósta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

Ház eladás.

Pécsett, Majláth-tér 5. számú ház kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet az ott lakó tulajdonosnál.

15701. sz.

tkv. 1893.

Árverési hirdetmény

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mamel József hidori lakos végrehajthatónak Otterbein Gáspár végrehajtást szenvedő elleni 101 frt 79 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. járásbíróóság területén levő Olasz község határában fekvő az olasz 68. sz. tjkvben foglalt I. 129 hsz. 51 sorsz. házra, udvartér és kertre 480 frt, + 347 hszsz. részletre 25 frt, + 898 hszsz. részletre 47 frt, az olasz 134 sz. tjkvben foglalt 338 hszsz. szőlőre 128 frt s az olasz 190 sz. tjkvben foglalt 897 hszsz. részletre 67 frtra az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi december hó 2-ik napján d. e. 10 órakor **Olasz község bíró házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%,-át vagyis 48 frtot, 2 frt 50 krt, 4 frt 70 krt, 12 forint 80 krajczárt és 6 frt 70 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1. 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleget elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1893. évi szeptemb. hó 4. napján.

Bogyay Pongrácz

kir. törvénzéki bíró

Világhirű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

féle szivarkapapír

Braunstein frères gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A **Braunstein frères** cég csakis **Gassicourtban** (S. és O.) **franciaországban** létező saját **papirgyárának** készítményét hozza forgalomba.

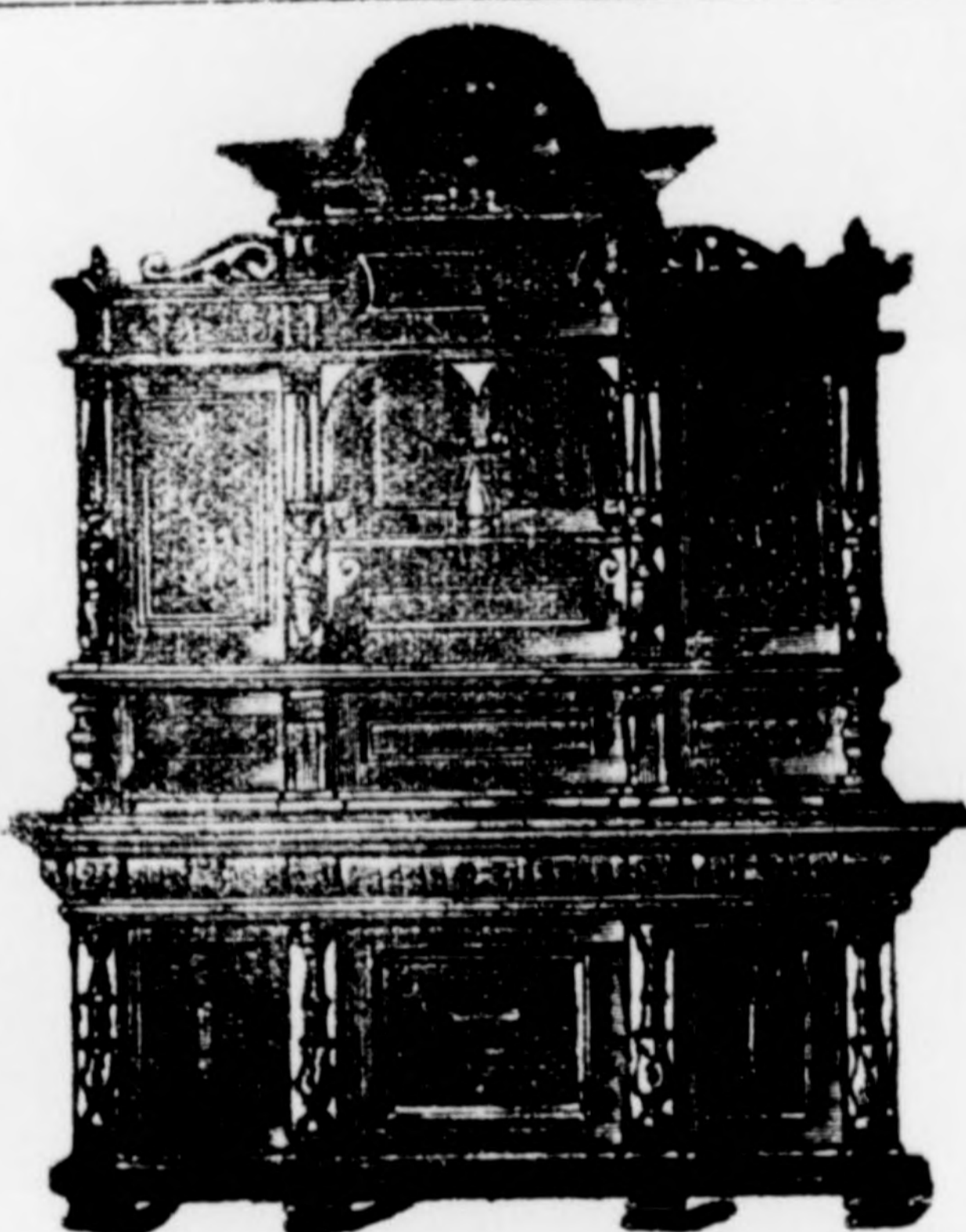
Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papiripar diadalának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahüvely elárúsítására szánt gyáriraktár helyisége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „**Les dernières Cartouches**“ féle papirból készített valódi francia szivarkapapír, valamint valódi francia szivarkahüvely, melynél minden papírtok a „**Braunstein Frères**“ céget viseli,

Pécsett Alt és Böhm és Reinfeld A. uraknál kaphatók.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű **fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók**, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Sch. Kneipp

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávét izü. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy szurogátokkal kevert babkávét káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izletesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kávé készíthető. — Főülmulhatatlan mint pótlék a babkávéhoz. — Főképp ajánlható nők, gyermekek- és betegeknek. — Utánzatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 2 kr. — Mindenütt kapható.

Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.

Schönwald Imre

óras és ékszergyáros

PÉCSETT, király-utca 15, a „Hattyu“ épületben.

Külön berendezett szétküldési osztály.

Az alább felsorolt tárgyak, melyek valódiságáért kezeskedem, eredeti gyári áron készpénz vagy utánvét mellett, megrendelésre minden irányban, szétküldetnek.

Megkeresések azonnal elintéztetnek.

Egy pontosan kipróbált ébresztő óra 2 frt.
Egy ezüst kettős fedelű Ancer Remontoir óra pontosan kipróbálva 10 frt.
Egy valódi ezüst Tula Ancer Remontoir óra 14 frt.
Egy valódi ezüst egy fedeles henger Remontoir óra csinos alakban kristály üveggel 7 frt.
Egy nickel Remontoir óra kristály üveggel 4 frt 50 kr.
Csinos női arany gyűrű 14 krtos aranyból valódi Ametyit Aquamarin vagy más ékkövel 4 frt 50 kr.
Valódi ezüst karlancz Jongouval legszebb kivitelben 3 frt 60 kr.
Valódi ezüst uri óralancz legujabb faconban 2 frt 50 kr.
Granát nyakkendőtük különféle szép kivitelben 1 frt 50 kr.
Valódi granát Brochetük vagy karkötők legszebben készítve 3 frt 50—5 frtíg.
Csinos melltük valódi Ametyit és igazgyöngyökkel kirakva 4 frttól — 7 frtíg.

Ujdonság!

Sétabotok valódi ezüst fogantyuval 2 frt 50—12 frtíg.

Valódi ezüst szivarszipkák 2.50—5 frtíg.

Valódi ezüst karkötők tartósan arannyal bevonva (Double) 4 frttól 12 frtíg.

Ujdonság!

Arany női nyaklancz amulettel 6—40 frtíg.

Ujdonság!

Sütemény és felszolgáló tálcák a legszebb fajance betétekkel 4 frt 50—24 frtíg.

China ezüst kenyér kosarak 2 frt 50—12 frtíg.

Cognac Service legszebb és legujabb angol faconban 18 frt.

Valódi ezüst gyermek étszerek 5—40 frtíg.
Legjobb Berndorfi első minőségű étszerek eredeti gyári áron tuczatja 16 frt.

China ezüst gyertyatartók óriási választékban párja 4 frt 50—36 frtíg.

China ezüst diszállványok elegánsan és jóízléssel kiállitva 10 frttól 28 frtíg.

Valódi ezüst teljes étszer készletek 6—12—24 személy számára csinos Cassetteben összeállitva 120—150—500 frt és feljebb.

Párizsi szemüvegek és orrszorítók főraktára egy legjobb szemüveg ára 2 frt.

egy legjobb orrszorító 1.80 —

Szemüvegek és orrszorítók valódi hegyi kristályból csiszolva (mineralogikus kő) drbja 4 frt.

Minden szemhez alkalmas arany foglalatu szemüvegek és orrszorítók 7 frttól — 16 frtíg.

Nagy választékban.

14 nap járó inga óra csinos modern szekrényben gyári áron 14 frt.

Gömbölyü nyolcz nap járó iroda óra különféle színü tokokban csak 4 frt.

Csinos Stylszerü Salon és ebédlő órák pazar kivitelü szekrényben 18 frttól — 34 frtíg.

Negyed órát ütő és ismétlő inga óra legszebben kiállitva 30 frttól — 60 frtíg.

Alló szekrényü legfinomabb bécsi inga óra renaissance stylben gazdag szobrászmunkával 120 frt.

Brillant gyűrűk, Bontonok, Karkötők és nyakékek 25 frttól — 1000 frtíg.

Női arany Chatelaine lánczok 14 frttól—100 frtíg.

Legnagyobb választék csinos és legujabb divatu uri arany óra lánczokból 20 frttól—120 frtíg.

Gyári főraktár a legjobb arany uri és női órákból 16 frttól 300 frtíg.

Monogrammok, czimerek, egyéb vésnöki munkák valamint órák és arany tárgyak

mütermemben legjobban készittetnek és javittatnak.